

Вихованню необхідна якість: розмова з отцем Анджеєм Августинським СМ

ВІКТОРІЯ СЕМЕНОВА

21 ЛИСТОПАДА 2018

Яке місце якості в житті людини? Чи має вона виховний вплив на розум, душу й тіло? Отець Анджей Августинський СМ, засновник дитячого будинку в Одпоришуві, однозначно відповідає на це питання – і в дитячому просторі, який він створив, вихователі наполягають на якості як речей, що оточують дитину, так і самого виховання.

Фото: Архів товариства «Семаха»

– Отче, коли та як народилася ідея «Сучасного дитячого будинку»? Чи є в Польщі або за кордоном схожі осередки?

Ми збудували «Сучасний дитячий будинок» в Одпоришуві з думкою про потреби сиріт і дітей, чії батьки позбавлені батьківських прав, та з урахуванням високих стандартів утримання. Ішлося про те, аби через такий підхід виразити повагу до його майбутніх мешканців. Одна з переваг цього осередка перед іншими дитячими будинками – розбудована спортивно-рекреаційна інфраструктура, якою діти (як вихованці, так і мешканці Одпоришува) можуть користуватися щодня: відкритий спортивний майданчик, дитячий майданчик, футбольне поле, стайня, басейн, спортзали.

З того, що ми знаємо, більше ніде – ні в Польщі, ані взагалі у світі – нема осередків із таким високим рівнем якості та власними рекреаційними базами.

– «Сучасний дитячий будинок» заснувала світська організація. Як сталося, що ви, священник, її очолили?

Дитбудунок народився з ініціативи товариства «Семаха» – неприбуткової організації, що опікується молодими людьми, які потребують підтримки. Голову товариства обирають на загальних зборах раз на три роки. І так складається, що з 2004 року учасники цих зборів, серед яких багато світських осіб, обирають на цю посаду священника, тобто мене. Проте правління товариства складається саме з мирян.

Фото: Архів товариства «Семаха»

– Які виховні та дидактичні принципи ви застосовуєте в роботі? Чи можна сказати, що це католицький дитбудунок?

І в Одпоришуві, і в кожному осередку, який створило і яким керує товариство «Сємаха», можуть перебувати діти будь-якої національності й віровизнання. У нашому статуті вказано, що товариство об'єднує осіб, які, натхнені християнською системою цінностей, вченням і служінням Католицької Церкви, за прикладом святого Вікентія де Поля й отця Казимира Сємашка – чи з будь-яких інших шляхетних причин – допомагають дітям і молоді. Товариство спрямоване на те, щоб забезпечувати вихованцям доступ до якісних соціальних послуг у сфері виховання, спорту й терапії.

Ми не індоктринуємо підопічних, бо поважаємо їхній вибір і релігійну відмінність. Натомість ми намагаємося показати їм християнські цінності через свою працю. У виховній роботі керуємося принципом хорошої підготовки молодої особи до дорослого життя – а це означає навчити її самостійності, відповідальності й чесності. У «Сучасному дитячому будинку» в Одпоришуві немає кухарів, прибиральників чи працівників, які забезпечують дрібний ремонт. Усі домашні обов'язки – купівлю речей і продуктів, готування їжі, прибирання – вихованці виконують разом із вихователями, набуваючи в такий спосіб необхідних навичок і навчаючись відповідальності за себе й інших.

У виховній роботі ми керуємося принципом хорошої підготовки молодої особи до дорослого життя – а це означає навчити її самостійності, відповідальності й чесності.

– Чи вважаєте ви таку форму піклування про дітей, із тих чи інших причин позбавлених батьківської опіки, кращою за названу сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу?

Інституалізована опіка безпечніша й дозволяє краще реалізувати належні умови догляду й піклування про дитину. Інші форми, до яких, зокрема, і належать названі сім'ї чи дитячі будинки сімейного типу, проблематичні тому, що система нагляду за ними недосконала – і відомі випадки, коли в них доходило до різноманітних зловживань. Звісно, умови сім'ї сприятливіші для дитини. Проте дитбудинки, особливо такі, як наш, мають більше можливостей, щоб забезпечити вихованцям опіку в широкому сенсі та створити умови для їхнього розвитку: ідеться, наприклад, про супровід численних спеціалістів і доступ до різних виховних форм.

Фото: Архів товариства «Семаха»

– Скільки дітей і якого віку перебуває зараз у «Сучасному дитячому будинку» в Одпоришуві?

Нині в нашому будинку мешкають 14 дітей, їм від 9 до 18 років. Усі вони навчаються у школах, відповідних своєму віку. Вихованці мешкають у двомісних кімнатах з окремими ліжками; до їхніх послуг три ванні кімнати, кухня, для навчання – читальний зал, обладнаний комп'ютерами з доступом до інтернету. Виконувати щоденні завдання й розв'язувати особисті питання дітям допомагають відповідні спеціалісти. Завдяки тому, що вихованців небагато, ми спроможні кожному забезпечити індивідуальний педагогічний підхід.

При будинку є також осередок денного перебування, яким можуть вільно користуватися й інші діти, не тільки наші підопічні. Це дозволяє нашим вихованцям перебувати серед ровесників і розвивати соціальні навички, необхідні для підготовки до дорослого життя.

– До якого віку діти тут перебувають? І що на них чекає потім?

Вихованці перебувають у дитячому будинку до повноліття – 18 років. Утім, вони можуть залишитися тут і довше, якщо навчаються. У такому разі ми укладаємо з підопічними безоплатний контракт, де прописані умови проживання в осередку, яких вони, попри повноліття, мусять дотримуватися: наприклад, щодо часу нічної тиші або повідомлення про те, куди вони йдуть і коли повернуться.

Якщо дитина залишає дитячий будинок, ми перевіряємо сімейні умови й можливість повернутися до біологічної родини. Молоді люди можуть також тимчасово мешкати у квартирах-прихистках, за які сплачують символічні кошти. Таке житло – це перехідна база, стартовий майданчик для самостійного дорослого життя. Також, за законодавством, кожна дитина, яка перебувала кілька років у дитячому будинку, має право на житло з бюджету міста, звідки походить. Його треба якийсь час чекати, але цілковито реально отримати.

Отець Анджей Августинський SM – священник-лазарист, публіцист, педагог, соціальний підприємець. Працювати з дітьми й молоддю у Кракові почав іще студентом Папської теологічної академії. З 2001 до 2011 року належав до душпастирської ради Краківської архидієцезії, координував міську програму протидії злочинності серед молоді, обіймав посаду уповноваженого та соціального радника мера Кракова у справах молоді. Співзасновник товариства «Сємаха» й фонду «Демос», які й очолює. 2007 року отримав стипендію Міжнародної організації суспільних інноваторів «Ashoka». Співпрацюючи з Почесним консульством України в Тарнові, організовує зустрічі польської й української молоді, а також допомагає дитячим лікарням в Україні.

ВІКТОРІЯ СЕМЕНОВА

21 ЛИСТОПАДА 2018

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in </home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php> on line **284**